Бухы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Б.-М. Обкомой ба БМАССР-эй Верховно Соведэй орган

1940 оной АВГУСТ 27 Вторник № 198 (3198)

Сэн 10 мүнгэ

Дээдэ һургуулинуудта абалгын шалгалтануудай түрүүшын дүнгүүд

СССР-эй Совнаркомой дэргэдэхи, дээдэ һургуулин хэрэгүүдые эрхилхэ комитет болбол дээдэ һургуулинуудта абалгын шалгалтануудай түрүүшын дүнгүүдые гаргаба. Болохоо байгаа һуралсалай жэлдэ 50 шэнэ дээдэ һургуулинууд нээгдэхэнь. Тэдэнэй тоодо Львовдохи университет, политехническэ, педагогическа, ветеринарна институдууд ороно.

Энэ жэлдэ, заочно институдуудые тоолонгүйгөөр, дээдэ һургуулинуудта 194000 шэнэ студентнүүд абтаа, зүгөөр, орохые хүсэгшэд бүри олон байба. Мэдүүлгэнүүдэй олонхинь медицинскэ ба юридическэ институдуудта, историческа факультедүүдтэ ба промышленна дээдэ һургуулинуудай олонхидо үгтэһэн байна. Эдэнэр бүгэдөөрөө укомплектовалагдаа. Хэдэн олон дээдэ һургуулинуудай, илангаяа худөөажахын ба экономическа һургуулинуудай периферийн мүнөө хүрэтэр хүсэдөөр укомплектовалагдаагүй. Гэхэтэй хамта, периферинүүд дээрэ һайтар эмхидхэгдэһэн ба заһагдаһан дээдэ һургуулинуудай олон байна. Наркомадуудай һургуулинуудай главна управленинүүд ба Комитет болбол зохистой ойлгуулламжа үгэбэ, мүнөө залуушууд эдэ вузуудта дуратайгаар ошонод.

Улаан Армида ээлжээтэ таталга

Хүдэлмэришэн - Таряашанай Улаан Армиин ба Улаан-Сэрэгэй Флодой албанда таталга хэдэн хоногһоо эхилхэ байна. Манай ороной олон мянган залуу хүбүүд, советскэ патриодууд Улаан Армиин ба Улаан-Сэрэгэй Флодой боевой туг доро жагсахань.

„Бүгэдэниитын военнэ уялга болбол, зэкон мүн. Хүдэлмэришэн-Таряашанай Улаан Армидахи сэрэгэй албан—СССР-эй гражданинуудай хүндэтэ уялгань мүн",—гэжэ СССР-эй Конституци соо хэлэгдэнэ.

Манай залуушууд героическа Улаан Армида алба хэхые бүгэдөөрөө хүсэнэ. Зүгөөр, Улаан Армида алба хэлгэ миил хүсэлэнгээр хизаарлагдаха бэшэ, харин тэрэндэ баеэ һайса бэлдэжэ байха хэрэгтэй. Улаан Армиин ба Улаан-Сэрэгэй Флодой албанда абтаһан залуушууд военнэ техникэдэ һуралхаһаа гадна, мүн политическэ грамотна, культурна хүнүүд болохо, эрхим хүмүүжэл абадаг.

Улаан Арми—энэ хэдаа, СССР-эй арадуудай мирнэ жэлые бата бөхөөр сахигша, түгэс зэбсэгтэ хүсэн мүн. Улаан Арми—энэ болбол, капиталисмын ярмо доро дарлагдажа байһан арадуудые сүлөөлэгшэнь, бухы дэлхэйн революционэ арми мүн.

Панска польшын хашаланта байдал соо вобожо байһан Баруун Украинын ба Баруун Белоруссиин арадууд, румынска оккупан һуудал сабхи доро добһогдэжэ байһан Бессарабиин ба Хойто Буковинын арадууд, Балтиин далай шадарай гурбан республиканууддай арадууд мэдэтэл манай Улаан Армиин ба Улаан-Сэрэгэй Флодой ашаар капиталистнуудай ба помещигүүдэй гэнжэһ э мултаржа, мүнөө Сталинска Конституциин жаргалта наран доро социализм байгуулахаар эрхэ олоһонь хэндэшье мэдэжэ.

Мүнөө жэлдэ Улаан Армида ээлжээтэ таталга хадаа урдахи жэлүүдһээ онцо илгаата оршомжотойгоор соо үнгэргэгдэхөө байна. Һаяхан болоод дүүрэһэн, СССР-эй Верховно Соведэй VII Сессиин ба ВКП(б)-гэй Централна Комитедэй Июлиин пленумэй шиидхэбэринүүдэй дашарамдан, политическэ ба үйлэдбэриин дэбжэлтэнүүд үгээ эхэрэ үргэжэ байна. СССР-эй правительствын сэсэмэргэн гадаадын политикын илалтануудай бухы советскэ арад омогорхоно, эхэ оронойгоо ажалхан ба оборонно хүсэшадалые бүри эрхэ болгохын түлөө тэмэсэнэ.

Советскэ патриотизмын гүнзэгы мэдрэлгэ зоргижоһон залуу хүбүүд героическа Улаан Армида ба Улаан-Сэрэгэй Флодто алба хэхэ омогтойнууд ошохонь. СССР-эй арад зоной тоо 193 миллион хүрэтэр ургажа, тэрэнэй хүсэшадал ба авторитедэнь үдэрһөө үдэртэ өөдөө үргэгдэн байгаа сагта, Эхэ оронойгоо урда өөрынгөө граждански уялгые дүүргэхэ айхал—тон ехэ воз мүн.

Манай арад болбол Улаан Армида, Улаан-Сэрэгэй Флодто, методын ба хилын сахиулай сэргүүдтэ алба хэхэөр ошохо залуушуудые үдэшэхэө байхадаа: таагад Ленин—Сталинай партида, социалистическэ эсэгэ орондоо инагурлаад, преданнэ боецүүд болготы, военнэ хэрэгые зоримгойгоор ба оролдосотойгоор шудалагты—гэжэ өөрынгөө хүбүүдтэ заха үгэнэ. Залуу боецүүд-патриотнүүд, танкистнууд ба артиллеристнүүд болбол боевой ба политическэ һуралсалда отличноор һураад байхадаа, Улаан Армиин хүсэшадалые бүри бүхэжүүлхээр амжалтануудые туйладаг. Зарим залуушууд военнэ авиацида алба хэхээр ошохонь. Сталинска бүргэдүүдэй зэргэдэ орогшод болбол бухы дэлхэй дээрэ алдаршаһан советскэ авиацияа бүри ехээр хүсэжүүлхын түлөө тэмэсэхэ ёһотой.

Бурят-Монголой республикынһаа мүнөө жэлдэ Улаан Армида ошохоо байһан хүбүүд бүгэдөөрөө грамотна болонхой. Тэдэнэй дунда: дээдэ ба дунда һургуулитай хүнүүд, трактористтнууд, комбайнерүүд, техникүүд, машинистнууд ба бусад специалистнууд ниилээд олон. Призывнигүүдэй 90-ээд процентнь оборонно значогуудтай.

Армида ошогшодой дунда хүдэлмэри ябуулалгаар Кяхтын аймаг эрхим жэшээ харуулна. Призывнигүүдэй 68 процентнь коммунистнууд ба комсомолецууд, стахановецууд ба һуралсалай отличнигууд. Тэдэнэр санаар абалга эмхидхэһэн ба „Призывник" гэжэ хабын газетэ гаргалжэ таргадаг байба. Армида ошохоо байһан залуушуудай олонхинь 3-4 оборонно значогуудтай. Улан-Удэ городой Железнодорожно районһоо һайн бэлэдхэл ябуулаа. Тус районой призывнигүүдые һурахаа хоёр һургуулинууд нээгдэһэн байгаа. Тэдэнэр мүнөө бүгэдөөрөө грамотна болоһон ба мянга шахуу хүнүүдынь оборонно значогуудтай. 39 хүн ажалаан таһаралтагүйгөөр һуралсаад пулеметчигууд ба 17 хүн снайпернууд болоо.

Мүн тэрэшэлэн Хориин, Ярууньын, Кабанскын ба бусад аймагууд Улаан Армида абалгын үдэрые мүябшэжэр угтахаа байна. Яруунын аймагта, залуушууд эмээл моръёор ябалгые шудалжа, 96 хүн „Ворошиловска всадника" гэһэн значогуудые абаба.

Улаан Армиин ба Улаан Сэрэгэй Флодой албанда татаха үдэр хүрэтэр үсөөхэн хоног үлөө. Тиибэшье, призывнигүүдэй дунда ябуулагдаха хүдэлмэрине һуладхажа болохогүй. Бухы советскэ арад, өөрыдынгөө инаг хүбүүд армиин албанда үдэшэлгые үйлэдбэриин ба политическэ дэбжэлтэтэйгөөр угтахые хүсэнэ. Энэ гайхамшагта хүдэлөөниие бүри үргэдхэжэ, үйлэдбэриин дааварине эрхимээр дүүргэжэ, тарааруулагые ба оборонодо тушаагдаха уялгата тушаалгануудые саг болзор соонь дүүргэхын түлөө большевистскээр тэмсэе!

Хөөрдохи империалистическэ дайнай түймэрэнь дэлхэйн бөмбэрсэгэй ехэнхиие бүһэлеэд, ехэхэн шуһа адхалган болохо байна. Гансал манай СССР, Сталинска мирнэ политикынгоо ашаар, дайнһаа газаа тээ байна. Тиибэшье, дайсадай ямаршье „фокус" гэхэлдоо һаань дээрэ ортохогүйн тулада, бухы советскэ арадые мобилизационно бэлэн байлгаха тухай агуу эхэ вождь нүхэр Сталинай заабарине манай залуушууд мартаха ёһогүй.

Бухы партиина, советскэ, комсомольско ба профсоюзна организацинууд болбол һаяар эхилхэ байгаа Улаан Армиин албанда таталгые болбосоруулгын ба политическэ дэбжэлтэйн туг доро үнгэргэлгэдэ анхаралаа хандуулжа, энэ шухала хэмжээбэнүүдые эрхим һайнаар эмхидхэхэ хэрэгтэнь военнэ комиссариадуудта бодото туһаламжа үзүүлхэ уялгатай.

ХРОНИКО

СССР-эй Совнарком болбол нүхэр А. Д. Пановые нүүрһэнэй промышленностиин Арадай Комиссариадай коллегиин түхэмэй членээр сүлөөлжэ, СССР-эй Совнаркомой дэргэдэхи гүрэнэй планово комиссиин түрүүгэр зорилгын ороноошоор томилһон байна.

* *

СССР-эй Совнарком болбол нүхэр В. А. Задоровые, СССР-эй Совнаркомой дэргэдэхи Хойто далайн замай главна управлениин коллегиин членэй уялгаһаа сүлөөлбэ.

СССР-эй Совнарком болбол нүхэр В. П. Рябчиковые, СССР-эй Совнаркомой дэргэдэхи, Хойто далайн замай главна управлениин начальнигэй орлогшоор томилһон ба СССР-эй Совнаркомой дэргэдэхи Хойто далайн замай главна управлениин коллегиин составта оруулба.

* *

СССР-эй Совнарком болбол нүхэр И. А. Лесовиковые далайн флодой Арадай Комиссарай орлогшоор томилбо.

ЭСТОНИИН ГҮРЭНЭЙ ДУМЫН ОНСО СЕССИ

ТАЛЛИН, августын 24. (ТАСС). Мүнөөдэр 12 часта, Эстонско ССР-эй Гүрэнэй думын сесси нээгдэбэ. Сесси болбол, СССР-эй арадуудай ахадуугтай бүлэдэ абтаһан сүлөөтэ эстонско арадай агууехэ баярые үзэжэ байгаа үедэ, агууехэ Советскэ Союзай 22 жэлэй торшо соо ябаһан илалтата замаар өөрынгөө түрүүшын алхамые эстонско арадай хэжэ байгаа үедэ, хүдэлмэреэ эхилбэ.

Сессиин зүблэхэ зүйлдэ — 3 асуудал.

1. Эстонско Советскэ Социалистическэ Республикые Советскэ Социалистическэ Республиканууддай Союзда абалга тухайда СССР-эй Верховно Соведэй VII Сессиин тогтоол тухай Гүрэнэй думын бүринэрхэтэ комиссиин доклад.

2. Эстонско ССР-эй Конституциин (үндэһэн хуулиин) проект тухай Гүрэнэй думын конституционно комиссиин доклад.

3. Эстонско ССР-эй засагай дээдэ органуудые бии болгохо.

Зүблэхэ зүйлнүүдэй түрүүшын асуудалаар — бүринэрхэтэ комиссиин түрүүлэгшэ, республикын президентын уялгые дүүргэгшэ премьер-министр Варес выступалба. Варес болбол өөрынгөө үгэ соо мэдүүлээ:

Бүринэрхэтэ комисси болбол тэрээндэ даалгагдаһан зорилгые эстонии ажалша арадай хүсэһэн ёһоор дүүргэбэ. СССР-эй Верховно Соведэй депутадууд болбол Эстониин сүлөөлэгдэһэн арадые Советскэ Союз абтэй ээтэй бүлэдэ абахын түлөө энэ оной августын 6-най үдэр али зэргэ зоригжолтойгоор ба нэгэдүүгээр голосовалһые Таанар мэдэнэт. Эстониин ажалшад, социализмын агуу оронойой — Советскэ Союзай бүрин эрхэтэ граждануут. Бидэнэр болбол энэ нэрые омогорхолоор ба харюусалгын мэдэрэлээр абажа ябаха ёһотойбди. Бидэнэр хадаа Эстониие түрүү союзна республика болгохоо оролдохобди. Августын 6-най үдэр эстонско арадай историдо агууехэ үдэр болон орохо байна.

Депутадууд болбол, Советскэ Союзай бухы арадуудтай хамта социализмын замаар ябаха гэжэ, эстонско арадай дурахүсэлые харуулһан ба арадуудай агууехэ вождь нүхэр Сталинда халуун инаг далые мэдүүлһэн байна.

Гүрэнэй Дума болбол, депутат Абенай дурадхалаар, доро заагдаһан тогтоомжые нэгэдүгээр абаба:

„Эстонско ССР-ые СССР-эй составта абаха тухайда СССР-эй Верховно Соведэй тогтоол тухай Гүрэнэй думын бүринэрхэтэ комиссиин отчедые дуулаад байхадаа, Гүрэнэй дума болбол Эстониин ажалша арадай нэгэ һанаалай дура зоригые бүринэрхэтэ комисси дүүргэ гэжэ мэдэрнэ".

Удаань, Гүрэнэй дума болбол зүблэхэ зүйлэйгөө хоёрдохи асуудалда оробо. Эстонско ССР-эй Конституциин проект тухай докладтайгаар Конституционно комиссиин түрүүлэгшэ Лауристин выступалба. Тэрээнэй һонирхолтой ба удхатай доклалые бухы депутадууд ехэ анхаралтайгаар шагнаа.

Энэ оной июлиин 23-най үдэр Гүрэнэй дума болбол Эстонско ССР-эй Конституци зохёохын тулада Конституционно комисси һуугаһан байна гэжэ Лауристин зааба. 20 депутадуудаар бүридэһэн комисси болбол тэрэ дары хүдэлмэридөө ороһон ба мүнөө Конституциин проектые Гүрэнэй думын зүблөөндэ ба батлалгада табижа байба.

Һүүлэрэнь, депутат Кадакас болбол Эстонско ССР-эй Конституциин проектые уншаба.

Лауристинай доклад тушаа прени болоо. 16 хүн выступалба Конституциие абалга эстонско арадай шэнэ историческа илалта мүн. Сталинска Конституци бүгэдэ жаллаха, амараха, эрдэм һураха ба үбгэ наһандаа хангагдаха эрхые эстонско арадта хангана, баяхаланта ба сүлөөтэ ажалай бухы условинуудые байгуулна гэжэ депутадууд Арбон, Тихонова, Абельс ба бусад өөрынгөө үгэнүүд соо тэмдэглэбэд.

Энээгээр, Эстониин Гүрэнэй думын үдэшын заседани хаагдаба.

Советскэ Союзай Герой младша лейтенант Александр Александрович Игошев.

Ф. Кисловай фото.

Литвын арадай сеймын онсо сесси

КАУНАС, августын 24. (ТАСС). Латвида советско засаг тогтоохо тухай историческа тогтоолые абаһан, литовско арадай сеймын сессиин хүдэлмэреэ дүүргэһэнһээ хойшо нэгэ һара үнгэрбэ.

Энэ һара событинуудаар онсо баян. Советскэ Литва болбол Советскэ Союзай арадуудай агууехэ бүлын составта оробо. Агууехэ шэнэдхэн байгуулгын хүдэлмэри городто ба деревнида ябуулагдаа.

Гүрэнэй управлениин хүтэлбэридэ хүдэлмэришэд, таряашад ба ажалша интеллигенциһээ шэнэ хүнүүд ороо. Литовско арадай сеймын мүнөөдэр нээгдэгшэ онсо сесси болбол энэ туйлай ехэ хүдэлмэриин зарим дүнгүүдые гаргаха ба сүлөөрһэн Литвын ажабайдалда шэнэ хуудаһа нээхэ байна.

Доорозаагдаһан зүблэхэ зүйлнүүдые сейм батлаба:

1. Литовско Советскэ Социалистическэ Республикые Советскэ Социалистическэ Республиканууддай Союзда составта абаха тухайда СССР-эй Верховно Соведэй тогтоол тухай Литвын арадай сеймын бүрин эрхэтэ комиссиин мэдээсэл.

2. Укмергско һунгуулиин округһоо сеймдэ һунгалтануд тухай мандатна комиссиин доклад.

3. Литовско ССР-эй Конституциин (үндэһэн хуулиин) проект тухай сеймын конституционно комиссиин доклад.

4. Арадай сеймые Литовско ССР-эй сагзууриин Верховно Совет болгон сонохохо тухай.

Түрүүлэгшэ Гедвисас болбол түрүүшын асуудалаар—бүринэрхэтэ комиссиин хүтэлбэрилэгшэ Палецкисто үгэ үгэбэ. Литовско арадай ханинүхэр, бухы дэлхэйн ажалшадай вождь Сталинай нэрые Палецкисэй дурдахадань, тэрэнэй үгэ нэрьемэ аплодисментнүүдээр угтагдаба.

Депутат Давиденасай үгэ хэлэһэнэй һүүлээр, сейм болбол сеймын бүринэрхэтэ комиссиин ажалаябуулгые һайшааха гэжэ нэгэдүгээр тогтообо. Зүблэхэ зүйлнүүдэй хоёрдохи асуудал тушаа докладтайгаар депутат Снечкус выступалба. Укмергскэ һунгуулиин округто болоһон нэмэлтэ һунгуулиин результадта, арадай сеймын депутадта Палецкис һунгагдаа гэжэ нэрьемэ аплодисментнүүд доро депутат Снечкус дуулгаа. Мандатна комиссиин докладые пренигүйгөөр батлаха гэжэ Тамулявичус дурадхаба. Энэ дурадхалые сейм нэгэдүгээр абаба.

Зүблэхэ зүйлнүүдэй гурбадахи асуудал тушаа—сеймын конституционно комиссиин түрүүлэгшэ депутат Пакарклиста үгэ үгтэбэ.

Литовско ССР-эй Конституциин проект хадаа созона советскэ республиканууддай конституциин загбараар зохёогдоһон ба Литовско ССР-эй залуу советскэ республика байһан дээрээнь, өөрын хэдэн онсо өөрэ зүйлнүүдтэй байна гэжэ депутат Пакарклис хэлэбэ.

Докладчик болбол конституциин проектын 8 статьяда сеймын депутадуудай тусагаар анхаралые хандуулна, энээн соо Литовско ССР-эй ажахын социалистическэ системээ гадна, үмсын таряашадай, ремесленнигүүдэй, кустарьшадай үнэн сэхэ промышленна ба худалдаанай жэжэхэн предприятинүүдые законоор тогтоогдоһон оршон соо байлгаха гэжэ хэлэгдэнэ.

Саашадань, докладчик болбол Литовско ССР-эй гүрэнэй засагай органуудые бии болгохоор хабаатай, конституциин пунктнүүдые найруулан хараалба.

Пакарклисай доклад тушаа пренинүүдтэ депутат, писатель Цвирка, депутат Шмаускас, депутат Менцлова үгэ хэлэбэ.

Үглөөдэр сесси хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлхэ.

Латвиин арадай сеймын онсо сесси

Рига, августын 24. (ТАСС). Мүнөөдэр Латвийска арадай сеймын онсо сесси нээгдэбэ.

Сейм болбол, депутат Найланын дурадхалаар, доро заагдаһан зүблэхэ зүйлнүүдые нэгэн дуугаар батлан абаба:

1. Латвийскэ ССР-ые Советскэ Союзай составта абаха тухайда СССР-эй Верховно Соведэй VII Сессиин тогтоол тухай Сеймын бүринэрхэтэ комиссиин мэдээсэл.

2. Латвийска ССР-эй Конституциин (үндэһэн хуулиин) проект тухай доклад.

3. Советскэ Латвида гүрэнэй засагай органуудые байгуулха тухай.

Бүринэрхэтэ комиссиин Москва ошоһон тухайда ба СССР-эй Верховно Соведэй тогтоол тухайда мэдээсэлые республикын президентын уялгые дүүргэгшэ, премьер-министр профессор Кирхенштейнс хэлэбэ. Москва ошоһон тухайда ба Москва тэдэниие баяртайгаар угтаһан тухайда хэлэхэдэнь нэрьемэ аплодисментнүүдээр угтаба.

Депутадууд ба айлшад болбол арадуудай агууехэ вождь нүхэр Сталинай хүндэлэлдэ, Советскэ правительствын толгой нүхэр Молотовай хүндэлэлдэ, Улаан Армиин баатарнуудай хүтэлбэрилэгшэдэй хүндэлэлтэ здравица сонособо.

Латвийска арадай дааварине дүүргэһэн тухай өөрынгөө богонихон отчедые дүүргэхэ зуураа, Кирхенштейнс хэлэнэ, би болбол бухы дэлхэйн арадуудай гениальна вождь, агууехэ багша нүхэр Сталинда ба Советскэ Правительствын толгой нүхэр Молотовто гүнзэгы баясхалаа делегациин нэрэһээ мэдүүлхэ ёһотойб.

Депутадууд болбол, Кирхенштейнсын энэ үгые замхаршагүй аплодисментнүүдээр угтаба. Агууехэ Сталинай ба тэрэнэй соратнигуудай хүндэлэлдэ, хүсэнтэгэс Советскэ Союзай хүндэлэлдэ, арадуудай эблэрэлэй сталинска ханибарисаагай хүндэлэлдэ нэрьемэ овации болоно. Бүрин эрхэтэ комиссиин хүдэлмэриие һайшааха гэһэн тогтоол нэгэдүгээр абтаба.

Энээгээр, Сессиин заседани хаагдаба.

Литва, Латви ба Эстониһоо Худөөажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ экскурсинууд

Литовско, Латвийска ба Эстонско Советскэ Социалистическэ республиканууддай худөө ажахын специалистнууд ба таряашад болбол Худөөажахын Бүхэсоюзна выставкэ ехээр һонирхоно.

Шэнэ советскэ республиканууддай граждануудай дура хүсэлэнгые угтуулан, Худөөажахын Бүхэсоюзна выставкын Главна Комитет болбол ойрын үедэ экскурси эмхидхэхэнь.

Литовско, Латвийска ба Эстонско ССР-эй худөө ажахын нэгэ мянган специалистнууд ба таряашад, тэдэ тоодо: Латвиһаа 488 хүн, Литвэһээ—420 ба Эстониһоо—200 хүн сентябрь һарада выставкэдэ ерэхээр уригдаба.

Экскурсантнууд Москвада 6 үдэр соо байха. 5 үдэр соонь выставкэ хараха ба нэгэ үдэртэнь столицатай танилсаха юм.

Экскурсантнуудай түрүүшын группын ерэлгэ сентябриин эхиндэ хүлээгдэнэ.

Латвиин курортнууд ажалшадай достояни болоо

РИГА, августын 23. (ТАСС). Урдань баяшуулай хэрэглээжэ байһан Латвиин курортнууд, мүнөө ажалшадаар, үргэн массануудаар хэрэглэгдэдэг болобо. Арадай здравна байдалай министр нүхэр Лоцис энээн тушаа иигэжэ мэдээсэнэ.

—Гүрэн болбол ажалшадай элүүр байха, амаралтын ба эмнэлгын бухы газарнуудые энэ хэрэгтэ хэрэглэхэ тухай анхаралые ехээр табина. Мянгаад хүтэлбэрилэгшэд ба служащинууд Кемерискэ курортдо эмнэлгэдэ байжа шадаха байна, тэндэ баян сернэ источнигууд бии. Гайхамшагта оборудоваалагдаһан ба комфортабельна Кемерискэ гостиница санатори болгогдоо. Эндэ, үбшэлэгшэдэй түрүүшын парти—урдань политическа хэрэгээр хаагдагшад, буржуазно-помещигүүдэй плутократическа кликэдэ эсэргүү тэмсэлдэгшэд эмнэлгын курс эхилэв. Үшөө хэдэн санаторинууд байгуулагдахань.

Партийна ажабайдал

ВКП(б)-гэй ЦК-гэй мартын пленумэй тогтоолнуудые бэелүүлхын түлөө

„Хүдөөажахын продуктнуудые бэлэдхэлгын ба худалдан абалгын политикада хубилалтанууд тухай“ ВКП(б)-гэй ЦК-гэй мартын пленумэй тогтоол болбол хүдөөажахын бүхы һалбаринуудые хүсэнтүгэсөөр хүгжөөлгын программа болоно.

ВКП(б)-гэй ЦК-гэй мартын пленумэй тогтоолые большевистскээр бэелүүлхын тула, тогтоолой удха шанарые колхозник бүхэнэй мэдэрэлдэ хүргэхэ шухала.

Манай республика болбол мартын пленумэй тогтоолые дүүргэлгын түлөө большевистскэ агитациин үсөөн бэшэ жэшээнүүдтэй байна. Партиин Селенгын Айком 265 агитаторнуудта семинари эмхидхээ,тэдэнэр мартын пленумэй тогтоолые ба Киев городой активай суглаан дээрэ нүхэр Хрущевай хэһэн докладые үзэбэ.

Тус семинари дээрэ тодорхой заабари абажа, агитаторнууд болбол ойлгууламжын хүдэлмэридэ оролсоһон ба май-июнь һарануудай туршо соо, колхознигуудай дунда мянгаад хөөрэлдөөнүүдые ба докладуудые хэһэн байна. „Коммунизм“ колхозой дэргэдэхи парторганизаци, колхознигуудай дунда пленумэй тогтоолые ойлгуулгаар ехэ хүдэлмэри ябуулаа. Тус колхоз болбол хони үсхэбэрилгынгөө планиие үлүүлэн дүүргээ, Хэрбээ планай ёһоор 370 хонид байхаар хараалагдаа һаань, мүнөө 670 тоологдоно. Колхоздо ямаанай 100 килограмм зөөлэн нооһо суглуулагдаа, 15 үдэрэй туршо соо 10 центнер брынзэ бэлэдхэгдээ.

Загастайн сомоной, Молотовай нэрэмжэтэ колхозой агитатор нүхэр Ефимов болбол колхознигуудай дунда массова хүдэлмэри саг үргэлжэ ябуулна. Тэдэнэр Ефимовэй үгые тон анхаралтайгаар соносдог ба мартын пленумэй тогтоолнуудые ойлгуулгада ажалай дисциплиные бэхижүүлгээр харюусаһан байна. Колхоздо ороо һоной ба огородно культурануудые тарилгын план дүүргэгдээ.

Доодо-Бүхэнэй сомондо зоотехнигээр хүдэлмэрилдэг, агитатор Даваль болбол колхознигуудтай хөөрэлдөөнүүдые ходо хэдэг, элдэб һонинуудые газетэнүүдһээ уншажа үгэдэг. Малые харууһалалгын заабаринуудтай колхознигуудые танилсуулна, тэрэнэй результатдта, Кировэй нэрэмжэтэ, „Красный Октябрь“ колхозуудта залуу малнуудай хоролто болоогүй ба орооной кампаниин план 100 проц. дүүргэгдэбэ.

Селенгын аймаг болбол ороо һото культурануудые тарилгын планиие үлүүлэн дүүргэжэ, 21460 га тарихын орондо 21531 га тариба, пар хахалалга 100 процент дүүргэгдөө, хэдэн шэнэ тээрмэнүүд бодхоогдоо.

ВКП(б)-гэй ЦК-гэй мартын пленумэй тогтоолые бэелүүлгэдэ амжалтануудай туйлагдахатай хамта, Селенгын аймагта дутагдалнууд баһал бии. Зарим агитколлективүүд тон муугаар хүдэлмэрилнэ. Загастайн сомоной, Сталинай нэрэмжэтэ колхозой парторганизациин дэргэдэхи агитколлектив (хүтэлбэрилэгшэнь нүхэр Хободоев) агитмассова хүдэлмэриин плантай болбошье, тэрэнь саарһан дээрээ үлөөд байна.

Аймагай газетэ болбол агитаторнуудай хүдэлмэридэнь тон багаар туһалдаг байха юм. Пленумэй тогтоолые колхознигуудай өөһэдынь ажабайдалай фактнууд дээрэ гүнзэгыгөөр ойлгуулха зорилго табигдана. Жэшээлээд хэлээ һаа, Селенгын аймагта, загаһаар баян 9 нуурнууд бии, зүгөөр, загаһа барилгые оройдоо 2 колхозууд эрхилнэ. Хэрбээ эмхидхээд байгаа һаа, 16 колхозуудань загаһа губшалгын ажал эрхилжэ шадаха байна.

Агитколлективүүдэй хүтэлбэрилэгшэдэй семинаринууд дээрэ, нютагдахи материалнуудые хэрэглэхэ хэрэгтэй. Агитаторнуудай хоорондо опыдоо андалдалгые эмхидхэхэ шухала. Хэблэл болбол ажалша колхознигуудай дунда агитмассова хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха уялгатай.

Колхозуудай түрүүлэгшэнэрые, бригадирнуудые, фермэнүүдэй эрхилэгшэдые агитаторнууд болгон хабаадуулжа, ВКП(б)-гэй ЦК-гэй мартын ба июлиин пленумүүдэй тогтоолнуудые бэелүүлхын түлөө тэмсэлдэ ажалша олониитые активнаар хабаадуулха—партийна ба партийнабэшэ большевик бүхэнэй хүндэтэ зорилго.

Я. Бармин.

Агитаторнуудай кустовой суглаанууд

Һаяхан, ВКП(б)-гэй Центральна Райком болбол, ССР Союзай Верховно Соведэй Президиумэй июниин 26-най Указые ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Июлиин пленумэй шиидхэбэриие ажалша массада гүнзэгыгөөр ойлгуулхын зорилгоор, 3 газарта агитаторнуудай кустовой суглаануудые үнгэргөө. Тэрээндэ 500 агитаторнууд хабаадалсаба.

Гадна, агитациин шанарые һайжаруулхын тула, агитаторнуудай ссставые шэнээр, һайн бэлэдхэлтэй хүнүүдээр комплектовалжа байна. Шэлэй заводой, Госбанкын, Тюрьмын ба Хэлхээ холбооной управлениин дэргэдэхи парторганизацинууд партийна агитационно- пропагандын хүдэлмэриие һайнаар ябуулна.

ҺУНГАЛТАДА БЭЛЭДХЭЛГҮЙ

Хэдэхэн хоногһоо эхилхээ байгаа комсомольско органуудай һунгалтада зарим комсомольско организацинууд мүнөө хүрэтэр ямаршье бэлэдхэлгүй байна.

Жэшээлхэдэ, „КИМ“ колхозой дэргэдэхи комсомольско организацида (секретаринь нүх. Дамбажамса) 3 һарын туршо соо комсомольско организациин суглаан болоогүй. ВЛКСМ-эй ЦК-гэй XI пленумэй шиидхэбэриин үндэһөөр хүдэлмэреэ шэнэдхэн табихаһаа байтагай, тус Пленумэй шиидхэбэринүүдые зүбшэн хэлсээдүй. Тэрэшэлэн, Крупскын нэрэмжэтэ (секретаринь нүх. Д Шагдарай) ба Карл Марксай нэрэмжэтэ (секретаринь нүхэр Базар Шагдарай) колхозуудай дэргэдэхи комсомольско организацинууд болбол һунгалтадаа бэлэдхээгүй, комсомолецууд ба партийнабэшэ залуушуудай дунда массово-политическэ хүдэлмэри ябуулнагүй. Иимэ байдалые партийна организацинуудань хаража байбашье һаа, хүдэлмэридэнь конкретнэ туһаламжа үзүүлнэгүй.

М. Очиров.

№8 Һургуулида

Арюун сэбэр ба аглаг зохид газарта дурагүй хэн байхаб. Тэндэ һуужа уншаха бэшэхэдэ ойлгостой ба һонор байдаг.

Мүнөө зундаа амаржа бэеэ заһаһан, омог дорюун советскэ хүүгэдые манай республикын бүхы һургуулинууд хүндэтэйгөөр угтахаа хүлеэжэ байна.

Улан-Удэ городой №8 эхин һургуули (эрхилэгшэнь нүхэр Алимова) һуралсалай шэнэ жэлые һайн бэлэдхэлтэйгээр угтахаба.

Классуудынь бүгэдэ ремонтлогдоо. Догоронь орохоодо сэбэрхэн. Ханануудань сагаадагданхай, полынь шэрдэгдэнхэй ба сонхонуудааравь таримал сэсэгүүд табигдаад һалбаран байна. Классуудта хэрэглэгдэхэ парта, скамейкэ, доска гэхэ мэтэнүүд шэрдэгдэжэ, байрануудтаа табяатай. Һургуулиингаа дэргэдэ пионернүүдэй комнато байгуулаа. Эндэнь элдэб язын культурна нааданууд түхеэрэгдөө.

Һурагшанарай хэрэглэхэ наглядна туһаламжа ба тетрадь, карандаш, ном гэхэ мэтэнүүд хүсэд абтаа.

О. Г.

Һуралсалай жэлдэ бэлэн бэшэ

Селенгын аймагай, зарим һургуулинууд 1940-41 онуудай һуралсалай шэнэ жэлэй бэлэдхэлые дүүргээдүй байһаар. Һургуулинуудта хэрэглэгдэхэ түлишэнь ойдо бэлэдхэгдэһэн болобошье, һургуулинуудайгаа газаа асарагдаадүй байна. Жаргалантын сомоной, Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой дэргэдэхи эхин һургуули колхозой шэнэ һуури дээрэ урилагдажа байхадаа, барилгынь хүдэлмэри тон ааляар ябана. Юрөөгэй сомоной, „Улан-Удэнгэ“ колхозой дэргэдэхи эхин һургуулиин ремонт дүүргэгдээгүй.

Гадна, 200 хүүгэд намарай испытанида орохоор үлэһэн аад, тэдэнэрэй дунда бэлэдхэлэй хүдэлмэри—нэмэлтэ занятинууд эмхидхэгдээдүй.

Бүхы дутуу дундануудаа дары усадхажа, һуралсалай шэнэ жэлые эрхимээр угтаха зорилго—аймагай арадай гэгээрэлэй таһагай хүдэлмэрилэгшэд ба һургагшадай урда байна.

Ц. Кижингинский.

СОВЕТСКЭ СОЮЗ ДОТОР

Украинада ба Молдавида эмнэлгын сетиие эмхидхэлгэ

СССР-эй элүүрые хамгаалгын Нарком нүхэр Митеревтой хөөрэлдөөн

СССР-эй элүүрые хамгаалгын Арадай Комиссариат болбол Бессарабида ба Хойто Буковинада—мүнөө Молдавиин ба Украинын шэнэ районуудта советскэ элүүрые хамгаалгые эмхидхэхэ хэмжээябуулгануудые хараалба. ТАСС-ын сотрудниктай хөөрэлдэхэдөө нүхэр Митерев иигэжэ мэдээсэбэ:

— Һаяхан манай бригада болбол Бессарабиие ба Хойто Буковинын городууд ба селонуудые хараһан байна. Эндэ санитарна байдал тон муу байгаа гэжэ тодоруулагдаба. Медицинскэ обслуживани хадаа ажалшадта хүргэгдэдэгүй һэн, городууд ба селонуудта эпидеми дэлгэржэ, инфекционно үбэшэнгүүд ургажа байгаа. Бидэнээр зохёогдоһон хэмжээябуулганууд болбол Бессарабиин ба Хойто Буковинын хүн зоной элүүр байхада зорюулагдана, энэ хадаа СССР-тэ үни үгы болгогдоһон тэдэ үбэшэнгүүдые ойрын сагта эндэ усадхалгаар элүүрые хамгаалха органуудта туһалха ёһотой.

Ойрын үедэ, урдань Кишиневта байһан эмнэлгын сетидэ нэмэлтэ болгон 5 поликлиникэнүүд, һүнэй кухнинуудтай, багашуудай 5 консультацинууд, 100 һууритай яслинууд, туберкулезно ба венерологическа 4 диспансернүүд, түргэн туһаламжын станци, малярийна станци бии болгогдохо байна. Түрэлгын 10 гэрнүүд заһагдаба. Мүн тэрэшэлэн, 120 хүнэй һураха фельдшерско-акушерскэ һургуули нээгдэхэнь. Черновицы ба Бельцада шэнэ поликлиникэнүүд, яслинууд, багашуудай консультацинууд, диспансернүүд ба бусад нээгдэхэнь. Аккерман, Когула, Сороко, Котина, Бендера, Оргеевтэ эмнэлгын-профилактическа учреждениинүүдэй шэнэ сеть бии болгогдоно. Эпидемическэ ба инфекционно үбэшэнгүүдтэй тэмсэхын тула Кишинев, Черновицы, Аккерман ба бусад городуудта, бактериологическа лабораторинуудтай санитарна станцинууд бии болгогдобо.

Национализированнэ курортнуудай база дээрэ, Аккерманска уездэ Будагска ба Багаска—хоёр курортнууд байгуулагдана. Тэрэ хоёр болбол дабаһата нуурнуудтай юм. Мянгаад ажалшад ба тэдэнэй хүүгэдэнь эндэ ревматизм, яһанай туберкулез ба нервнэ системын үбэшэнгүүдые эмнэжэ шадаха байна.

СССР-эй юстициин Арадай Комиссариадта

Ивановска областиин, Кновскэр районой арадай судья Охлопков, Сталинска областиин, Орджоникидзе городой -- Коропов, Москвагай Кировскэ районой—Давидович, Калининска түмэр харгын линейнэ судай түрүүлэгшэ нүхэр Соловьев ба бусад болбол прогульщигуудта ба летунуудта либеральнаар хандаһан ба СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1940 оной июниин 26-най Указые эбдэһэн байгаа. СССР-эй Наркомюст болбол эдэ судьянуудые хүдэлмэриһөөнь зайлуулһан ба судта үгэһэн байна. Прогульщигууд ба летунуудай хэрэгүүдээр судебнэ политикые хазагайруулһанайгаа түлөө Иркутска областиин 4 судьянар харюусалгада хабаадуулагдаа, Омско областьдо—5 судьянарта зэмэ тохогдоо.

***

Московско городской суд болбол СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1940 оной июниин 26-най Указаар абтаһан приговорнүүдые гүйсэдхэхэ өөһэдынгөө уялгануудта болопогүйгөөр хандаһанай түлөө гэмнэгдэһэн судьянар тухай хэрэгүүдые хаража үзэбэ.

Москвагай Октябрьска районой 3-дахи участогай арадай судья Лопарева, Пролетарска районой 3-дахи участок — Эпштейн болбол прогульщигууд ба летунуудай приговорнүүдые дүүргэлгые 5 һаа 25 үдэр хүрэтэр саг үргэлжэ баридаг байгаа.

Московско городской суд болбол Лопаревае, тэрээнэй зарплатаһаань 15 процент хаһалгатайгаар нэгэ жэл соо баалалтын хүдэлмэри хэхээр судлаба. Эпштейн болбол зарплатаһаа 25 процент хаһалгатайгаар 6 һара соо баалалтын хүдэлмэри хэхээр судлагдаа.

ССР Союзай Прокуратурада

Хэдэн олон промышленна предприятинуудай директорнүүд, главна инженернүүд ба начальнигууд болбол муушанартай, комплектнэ бэшэ ба стандартна бэшэ продукциие гаргаһанайгаа түлөө, прокуратурын органуудаар хуулиин харюусалгада хабаадуулагдаһан байна. Тусгаарлабал, Челябинска сварочно заводой директор Лихачев, техническэ хүтэлбэрилэгшэ Солдатов гэгшэд муу шанартай продукци гаргаһанайгаа түлөө харюусалгада хабаадуулагдаһан ба судта үгтэһэн байна. Лихачев ба Солдатов болбол 5-5 жэлээр сүлөөгөө хаһуулхаар хэһээгдэбэд.

Шевченкын нэрэмжэтэ Харьковска заводой ОТК-гэй начальнигые орологшо Мамотко болбол заводоор гаргагдаһан продукциин шанарые шалгалгада зутар хандалга гаргаһан дээрэһээ, хуулиин харюусалгада хабаадуулагдаһан ба судта үгтэбэ. Суд болбол Мамоткые 5 жэлдэ тюрьмэдэ хаахаар шиидхэбэ.

Муу шанартай гуталнуудые гаргаһанайгаа түлөө „Красный обувщик“ гэжэ Горьковско гуталай фабрикын техническэ директор Тимофеев ба фабрикын базын директор Воронков гэгшэд судта үгтэһэн байгаа. Тимофеев 8 жэл соо тюрьмэдэ Хаагдахаар ба тэрэнэй һүүлдэ 3 жэл соо эрхээ хаһагдахаар шиидхэгдээ. Воронков—5 жэл соо тюрьмэдэ хаагдахаар шиидхэгдэбэ.

Б.-М. искусствын декадада бэлэдхэл

КЛАВДИЯ ЯЗЫКОВА

Артистка Клавдия Ивановна Языкова.

Языковагай дуулахые анха түрүүн шагнахадаа, композитор Морошкинай найруулһан „Сталин тухай кантатые“ Балдаковтай дуулажа байһынь хараһан байгааб. Шагнажа һуугаашадай олонхинь—„энэ хэн дуулажа байнаб“—гэжэ асуудаг байба. Өөрынгөө хонгёо һайхан хоолойгооро хүнүүдые гайхуулаа һэн. „Энэ—Клавдия Языкова гээшэ“ гэжэ таниха нүхэд манда хэлээ һэн.

Языковае улицада хараһан хүн, тиимэ гоё хоолойтой эхэнэр ябана гэжэ һанахагүй аабза. 1940 он хүрэтэр өөрөөшье энээн тухайгаа мэдэдэггүй байжа магад. Языкова болбол Хориин аймагай үгытэй бурят айлда түрөөд, 1930 ондо долоон жэлэй һургуули дүүргэһэн байна. Тэрээнһээ урагша Клавдия халаа Хориин аймагһаа саашаа хайшаашье гаража үзөөгүй. Заримдаа—һургуулиингаа уранһайханай кружогто, заримдаа—гэртээ нютагайнгаа дуунуудые дууладаг байбашье һаань, иимэ гайхамшаг хоолойтой басаган байһыень эгээ тэрэ үедэ хэншье ажагладаггүй байгаа.

Клавдия, түрүүшээр библиотекэдэ хүдэлмэрилөөд, һүүлээрэнь счетовод болоһон юм. Тэрэ үедээ Клавдия Языкова өөрынгөө нютагта уранһайханай кружок тогтоожо, оркестр хоор эмхидхээ һэн. Тэдэнэй дууладаг наададаг дуунуудань улус селонуудта үдэр бүри түрэн гаралаг, советскэ арадай дуунууд байгаа. Олоной дундаһаа онсо илгарма хоолойтой байжа, арюухан Клавдия аймаг соогоо алдаршаба.

Бурят-Монголой арадай декада болохонь гэжэ түүхэтэ тунхаг түргөөр тараба. Тэрэ үедэ композитор Морошкин, бэлигтэниие,дуушад ба хүгжэмшэдые бэдэрэн, Хориин аймаг ошожо, ерээдүйн ехэ дууша Клавдитай уулзаба. Дунгинама һайхан голостой дууша Клавдиие Улан-Удэ уриһан байгаа. Энэ ерэлгэ Языковада хүнгэн хэрэг бэшэ байһан юм. Тэрэнэй нүхэрынь райондо үлэжэ, өөрөө Клавдия гэр бүлэеэ, ажал хүдэлмэреэ орхёод, театрта ерохо ушартай байгаа. Ямаршье театральна һургуулида ябаагүй хүн, гэнтэ эндэ ерээд, „актриса-дуушан боложо шадаха гүб, али үгы гү?“ гэжэ һанаата болон, сэдьхэлээ долгисуулан ябахадань хэсүү байгаа бээзэ. Һанаадшье үзэхэдэ, мүнөө гэнтэ театрта ороод, олон зуун хүнэй һууха урта залай урда, нэгэтэшье гэшхэжэ үзөөгүй нэлэнхы сценэ дээрэ гараад,дуулаха гэжэ байхада зосоо ямар бололтойб даа. Зүгөөр, дуунай багшанар, концертмейстернүүд, дирижернуудэнь тус ушарые тухайлан мэдэжэ, зулгы даруу Клавдида зохихо услови хангахые оролдодог байба. Зарим үедэ, Клавдия гансаараа үлөөд байхадаа, хүүгэн сэдьхэлдээ хүсэжэ ябаашадаа хүрэнгүй, өөрын нютагаа ургүй бусашнаагүб гэжэ уридшалан түбэгшөөһэншье байжа магад. Гэбэшье, советскэ хүнэй заншалынь: ямаршье хэсүү бэрхэшээлые дабажа гараха гэдэг тула, Клавдиин зосоо хатуу зориг бадаржа, хүсэһэн зорилгодоо хүрэхые оролдожо эхилээ һэн.

Хэдэхэн һара үнгэрөөд байхада, өөрөөшье магад обёоронгүй, Языкова эрхим дууша болон элирһэн байна. Мүнөө, тэрэнэй нэрэ солонь артиснуудай коллектив дотор алдаршаа. Бүри ойрын сагта бүхы республикадаа мэдэгдэхэ байһандань һэжэггүй. Языкова болбол „Энхэ Булад Баатар“ оперодо эгээн харюусалгатай роль даажа абаһан ба Арюун Гоохон басаган боложо дуулаха байна. Энэнь— түрүүшын алхамууд гээшэ. Эгээн ехэ эрид хэрэгынь үшөө урдань байна. Мүнөө энэ үемни, эгээн түрүүшын алхамууд гээшэ гэжэ хэрбээ мэдэнгүй, гэнтэ һанаагаа амараа һаа, бэеэ хэтэрхэй дээгүүр абхуулаа һаа, залуу артист талаан бэлигээ алдажа хоолойгоо гээжэ болохо байна. Гэбэшье, Бурят-Монголой театрай коллегив, өөрынгөө залуу кадрнуудые үшөө бүри һайнаар хүмүүжүүлхэ гэжэ найдагдана.

Бурят-Монгол арад болбол өөрынгөө дундаһаа үндэр бэлигталанттай хүнүүдые үргэн олоор ургуулан дэбжүүлнэ. Декада болбол эдэ талантнуудые уряалан элирүүлжэ байна. Эдэнэр болбол манай бурят-монголой театрые мандуулан хүгжөөхын түлөө арбаад жэлдэ амжалтатайгаар оролдожо байһан алдарта коллективэй зэргэдэ оробо.

Театрай коллектив болбол талант ехэтэ эдэ нүхэдэйгөө эрдэмэйнь улам дээшээ ургаха ябадалдань туһалха уялгатай. Зүгөөр, „даруу бата зан болбол большевигүүдые шэмэдэг“ гэһэн, имагта мэргэн закониие илангаяа искусствын хүдэлмэришэд һанажа ябаха ёһотой.

М. ЭДЕЛЬ.

Бурят-Монгол тухай фильм

Иркутскадахи киностуди болбол „Сэсэглэн байгаа Бурят-Монголдо“ гэжэ кино-очерк гаргахаа бэлэдхэжэ байна. Тус фильм хадаа Бурят-Монголой — дэлхэйн үзэсхэлэй һайханиие харуулһан пейзажуудые ба республикын столица Улан-Удэ город, мяханай комбинат, мелькомбинат, шэлэй завод, ПВЗ харуулжа эхилхэ юм.

Саашань, Бурят-Монголой АССР-эй солото хүнүүд—орденто луговод Василий Александрович Герасимов ба бусадые, Бурят-Монголой колхозуудай, малайгаа байрые түргэн методэй барилгаар барижа байһые харуулһан кадрнуудые,—Москвада болохо Бурят-Монголой искусствын декадада бэлэдхэжэ байһан талантта колхознигуудые харуулха байна.

Харюусалгата редактор Р. БИМБАЕВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Каландаришвили, 10. Телефоны: отв. редактора — 3-23; секретариата — 3-44; отделов партийной жизни, агитации и пропаганды—7-55 (2 зв.); сельхоз. отдела — 2-55; отделов кадров и писем — 5-87.

Н 3193

Типография НКМП.